

I. Câu trần thuật đơn là gì?

Câu 1: Các câu này dùng để trần thuật.

Câu	Kiểu câu
Chưa nói hết câu, tôi đã hếch răng lên, xì một hơi rõ dài.	Câu trần thuật
Rồi, với bộ điệu khinh khỉnh, tôi mắng:	Câu trần thuật
Thông gác sang nhà ta?	Câu nghi vấn chức năng bộc lộ cảm xúc
Để nghe nhỉ!	Câu cảm thán
Thôi, im cái điệu hát mưa dầm sùi sụt ấy đi.	Câu cầu khiến
Đào tổ nông thì cho chết!	Câu cảm thán
Tôi về không một chút bận tâm.	Câu trần thuật
Chú mày hôi như cú mèo thế này ta nào chịu được.	Câu trần thuật

Câu 2: Xác định thành phần chủ, vị của các câu trần thuật.

Chủ ngữ	Vị ngữ
Tôi	đã hếch răng lên, xì một hơi rõ dài
Tôi	mắng
Chú mày (CN 1), Ta (CN 2)	hôi như cú mèo thế này (VN 1)/ nào chịu được (VN 2)
Tôi	về không một chút bận tâm

Câu 3: Xếp các câu trên.

- Câu do 1 cặp chủ vị tạo thành:

+ Tôi đã hếch răng lên xì một hơi rõ dài

+ Rồi, với bộ điệu khinh khỉnh, tôi mắng:

- + Tôi về không một chút bận tâm
- Câu do 2 cặp chủ vị tạo thành:
- + Chú mày hôi như cú mèo thế này, ta nào chịu được.

II. Luyện tập

Câu 1 (trang 101 sgk ngữ văn 6 tập 2): Câu trần thuật đơn

Chủ ngữ	Vị ngữ
Ngày thứ năm trên đảo Cô Tô	là một ngày trong trẻo, sáng sủa
... bầu trời Cô Tô	cũng trong sáng như vậy

→ Các câu trần thuật đơn dùng để kể tả về một sự vật hay sự việc nào đó.

Câu 2 (trang 102 sgk ngữ văn 6 tập 2):

Cả 3 câu a, b và c đều là câu trần thuật đơn và có tác dụng giới thiệu nhân vật truyện.

Câu 3 (trang 102 sgk ngữ văn 6 tập 2):

Trong các câu a, b, c dưới đây là những câu trần thuật nhưng nó còn có tác dụng kể, tả về nhân vật.

- Các nhân vật phụ được giới thiệu trước, sau đó mới nói đến nhân vật chính.

+ Các nhân vật chính: Gióng, Sơn Tinh Thủy Tinh, em bé thông minh.

+ Các nhân vật phụ: hai vợ chồng ông lão sinh ra cậu bé làng Gióng, Hùng Vương và Mị Nương, Viên quan đi tìm người tài giỏi.

Câu 4 (trang 103 sgk ngữ văn 6 tập 2):

a, Ngoài tác dụng giới thiệu nhân vật, câu này còn có nghĩa kể, thuật lại việc "dốc hết vốn" để mua gỗ làm nghề đẽo cày.

b, Câu đơn ngoài việc kể về nhân vật, còn có tác dụng miêu tả về nhân vật.